

УКРАЇНА

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
ГОЛОВИ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КЕРІВНИКА ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

від 08.10.2018 № 1212/5-18
м. Краматорськ

Про затвердження Регіональної
програми «Ліси Донеччини»
на 2018-2022 роки

З метою розв'язання існуючих проблем в лісовому господарстві Донецької області, на виконання Указу Президента України від 21 листопада 2017 року № 381/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду», враховуючи Концепцію Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 року № 892-р, Концепцію реформування та розвитку лісового господарства, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2006 року № 208-р, розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 1085-р «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення» (із змінами), керуючись Лісовим кодексом України, законами України «Про місцеві державні адміністрації», «Про військово-цивільні адміністрації»:

1. Затвердити Регіональну програму «Ліси Донеччини» на 2018-2022 роки (далі – Програма), що додається.

2. Рекомендувати виконавчим органам міських рад, рад об'єднаних територіальних громад, райдержадміністраціям, військово-цивільним адміністраціям, структурним підрозділам облдержадміністрації:

ДОНЕЦЬКА ОДА
1212/5-18 від 08.10.2018

1) забезпечити в межах компетенції реалізацію заходів і завдань Програми;
2) щоквартально, до 15 числа місяця, наступного за звітним, та щороку до 01 лютого надавати Донецькому обласному управлінню лісового та мисливського господарства інформацію про хід виконання завдань та заходів Програми.

3) вжити, в межах реальної можливості місцевих бюджетів, заходів щодо передбачення коштів на реалізацію Програми;

4) спільно з розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів забезпечити цільове, ефективне та в повному обсязі використання коштів місцевих бюджетів, передбачених на виконання заходів Програми.

3. Донецькому обласному управлінню лісового та мисливського господарства (Стороженко):

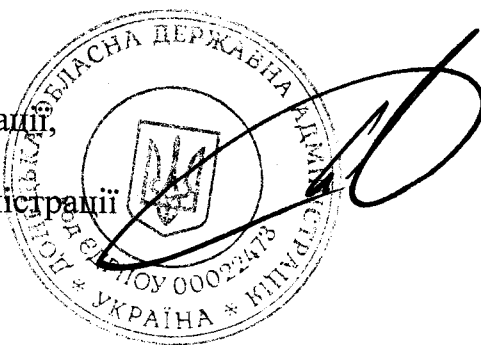
1) щоквартально, до 30 числа місяця, наступного за звітним кварталом, здійснювати моніторинг виконання заходів Програми;

2) за пропозиціями виконавців заходів Програми у встановленому порядку готувати проекти розпоряджень голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації про внесення відповідних змін до Програми;

3) щорічно до 01 березня року, наступного за звітним, інформувати облдержадміністрацію та Державне агентство лісових ресурсів України про хід виконання заходів Програми.

4. Координацію роботи з виконання цього розпорядження покласти на Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства та департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації (Натрус), контроль – на заступника голови облдержадміністрації Стокоза І.С.

Голова облдержадміністрації,
керівник обласної
військово-цивільної адміністрації

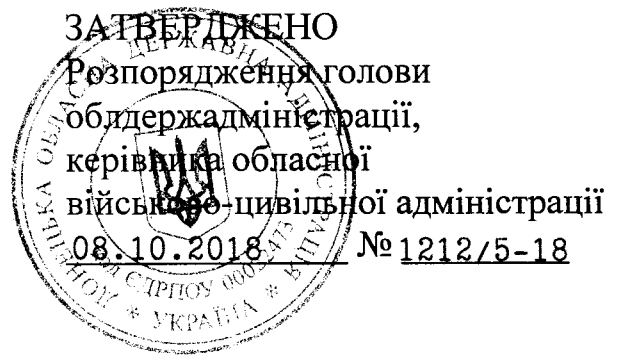
О.І. Куць

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Регіональна програма «Ліси Донеччини» на 2018-2022 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Указ Президента України від 21 листопада 2017 року № 381/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування, та збереження об'єктів природно-заповідного фонду»
3.	Розробник програми	Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства
4.	Співрозробники програми	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації
5.	Відповідальний виконавець програми	Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства, департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації
6.	Учасники програми	Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства, департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад, виконавчі органи рад об'єднаних територіальних громад, військово-цивільні адміністрації, райдержадміністрації
7.	Термін реалізації програми	2018-2022 роки
7.1.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	Перший етап: 2018-2020 роки Передбачається досягти зменшення негативних наслідків техногенного впливу на лісові насадження, поліпшення стану

		якісного складу лісів, посилення екологічних функцій та підвищення їх продуктивності. Другий етап: 2020-2022 роки Планується нарощувати обсяги робіт з захисного лісорозведення, лісовідновлення, лісозахисту та лісоохорони.
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет, бюджети міст, районів та об'єднаних територіальних громад
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, тис. грн. у тому числі:	133001,49
9.1.	коштів місцевого бюджету, у тому числі:	25401,30
	коштів обласного бюджету	25000,00
	коштів місцевих бюджетів	401,30
9.2.	коштів державного бюджету	20317,09
9.3.	коштів інших джерел	87283,10

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови

облдержадміністрації,

керівника обласної

військово-цивільної адміністрації

08.10.2018

№ 1212/5-18

**РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
«Ліси Донеччини»
на 2018-2022 роки**

м. Краматорськ

2018 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ I. Загальна характеристика Програми	5
Розділ II. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма	7
Розділ III. Завдання Програми	11
Розділ IV. Шляхи виконання Програми	13
4.1. Лісорозведення та лісовідновлення.	13
4.2. Охорона і захист лісів	14
4.3. Рубки, пов'язані з веденням лісового господарства, та інші рубки	14
4.4. Агролісомеліоративний комплекс	15
4.5. Екологічне лісокористування	15
4.6. Вдосконалення правовстановлюючої бази, лісовпорядкування і моніторинг стану лісів	16
Розділ V. Ресурсне забезпечення	17
Розділ VI. Напрямки і заходи Програми	17
Розділ VII. Очікувані результати	17
Розділ VIII. Координація та контроль за ходом виконання Програми	18

ВСТУП

Згідно з Лісовим кодексом України ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місцерозташуванням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах.

Усі ліси на території України, незалежно від того, на землях яких категорій за основним цільовим призначенням вони зростають, та незалежно від права власності на них, становлять лісовий фонд України і перебувають під охороною держави.

Значення лісогосподарського комплексу для рекреації, здоров'я людини, підтримання природної рівноваги важко переоцінити, тому проблема розвитку лісового господарства поступово набуває пріоритетного значення в Україні. Лісове господарство належить до господарських комплексів, що мають стратегічне значення для національної економіки, оскільки охоплює всі процеси, що пов'язані з відтворенням та використанням стратегічного ресурсу – лісу, але водночас він займає порівняно незначне місце у промисловому виробництві України.

Слід підкреслити, що ліс є єдиним і незамінним джерелом деревини, яка використовується переважно для виготовлення засобів виробництва, зокрема предметів праці та предметів споживання. Незважаючи на те, що з'явилося багато заміників деревини – пластмаси, синтетики, металу, проте її значення не зменшується, а, навпаки, зростає, сфера застосування розширюється. Деревина – це будівельний матеріал, паливо, папір, одяг, взуття, лікарські препарати, меблі, харчові продукти тощо. Крім того, що ліси є джерелом сировини для деревообробної, целюлозо-паперової, хімічної, харчової й фармацевтичної промисловості, меблевого виробництва й майстрів народних промислів тощо, вони є територією для здійснення господарської діяльності, яка передбачає створення робочих місць і виготовлення продукції, а отже,

формування ВВП. Крім того, не слід забувати, що ліси – це легені світу, що, в свою чергу, безпосередньо впливає на стан здоров'я населення.

Також, слід звернути увагу, що українські ліси умовно ділять на дві категорії: природні та штучні, до останніх належить половина лісів і потребує посиленого догляду. Їх розсаджують в один період та ведуть за ними постійний нагляд. Більша частина штучних лісів припадає на так звані промислові регіони – схід України. Проте, через бойові дії, більша частина цих лісів наразі просто знищена.

Все вищезазначене підкреслює суспільну значимість лісів як сукупності компонентів природи та основи для ведення лісового господарства.

Вищезазначені чинники й стали підставою для розроблення Регіональної програми «Ліси Донеччини» на 2018-2022 роки.

Головною метою Програми є забезпечення реалізації державної політики в сфері лісового господарства в умовах реформування галузі, а також охорони, захисту, раціонального використання й відтворення ресурсів лісу, підвищення ефективності лісового господарства, задоволення потреб суспільства в екологічних та сировинних ресурсах лісу.

РОЗДІЛ І.

Загальна характеристика Програми

Регіональна програма «Ліси Донеччини» на 2018-2022 роки (далі – Програма) розроблена Донецьким обласним управлінням лісового та мисливського господарства на основі аналізу сучасного стану та перспектив лісового господарства області. Програма визначає основні напрями та джерела забезпечення сталого розвитку лісового господарства, спрямованого на посилення екологічних, соціальних та економічних функцій лісів, й головні показники лісгосподарської діяльності постійних лісокористувачів області.

Програма розроблена відповідно до Лісового кодексу України, Закону України «Про військово-цивільні адміністрації», Указу Президента України від 21 листопада 2017 року № 381/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування, та збереження об'єктів природно-заповідного фонду», розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 1085-р «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення», Концепції Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 року № 892-р, Концепції реформування та розвитку лісового господарства, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2006 року № 208-р, Положення про Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства, затвердженого наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 12 листопада 2012 року № 396 (із змінами).

Ця Програма має терміновий характер і передбачає здійснення першочергових заходів щодо лісорозведення, лісовідновлення, підвищення продуктивності та поліпшення якості лісів, оптимізації регіональної лісової політики, подолання кризових явищ в лісах і лісовому господарстві області.

Програма базується на ключовій і визначальній біосферній ролі лісів регіону, переважанні екологічних (клімато-регулюючих, захисних, водоохоронних, оздоровчих тощо) функцій лісів та їх обмеженому експлуатаційному значенні. Також, при розробці Програми враховано низький рівень лісистості території області, несприятливі природно-кліматичні та лісорослинні умови, рівень техногенного забруднення, високу ступінь еродованості земель та втрати родючих ґрунтів, зміління великих та пересихання малих річок. Враховано також історію розвитку лісового господарства області, де переважають штучно створені ліси, які, в свою чергу, потребують посиленого догляду та поліпшення вікової, видової та товарної структури.

В цілому Програма передбачає суттєве покращення ведення лісового господарства, підвищення його ролі та значення в соціально-економічному розвитку області.

Програма передбачає виконання заходів лише по тих державних лісогосподарських підприємствах, які знаходяться на території, на якій органи державної влади здійснюють свої повноваження (Державне підприємство «Великоанадольське лісове господарство», Державне підприємство «Покровське лісове господарство», Державне підприємство «Лиманське лісове господарство», Державне підприємство «Слов'янське лісове господарство», Державне підприємство «Приазовське лісове господарство»).

У разі змін меж області, яка підконтрольна українській владі, передбачається перегляд основних заходів, передбачених Програмою.

РОЗДІЛ II.

Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

В результаті бойових дій на території області значна частина лісів була пошкоджена, більш ніж 4700 га лісу було охоплено лісовими пожежами.

Вирощуванню лісів в регіоні притаманні підвищені нормативи витрат на лісокультурну і лісогосподарську діяльність, а лісові насадження в степу відзначаються меншою продуктивністю, стійкістю і довговічністю.

Значна частина лісокультурного фонду, на якому створюються нові ліси, – невіддя, еродовані, порушені землі тощо, характеризується недостатньою лісопридатністю, що зумовлюватиме необхідність додаткових витрат на проведення лісокультурних робіт.

Охорона лісів області ускладнена, зокрема, ще й незначними розмірами масивів, високим ступенем їх фрагментарності і розосередження, нерівномірним розташуванням та віддаленістю лісових урочищ від садіб лісництв.

Загальний лісовий фонд області складає 213,40 тис. га, з яких вкрито лісовою рослинністю 183,50 тис. га. Основними постійними лісокористувачами є державні лісогосподарські підприємства Донецького обласного управління лісового та мисливського господарства – 129,65 тис. га лісового фонду (56,10 % від загального), ліси інших лісокористувачів складають: Національного природного парку «Святі Гори» – 10,70 тис. га, Державного підприємства «Донецька залізниця» – 7,90 тис.га, КП «Компанія «Вода Донбасу» – 2,12 тис. га, Служби автомобільних доріг у Донецькій області – 1,10 тис. га.

Захисні лісові насадження (агролісомеліоративний комплекс) колишніх колективних господарств, що на сьогодні знаходяться в сільськогосподарських підприємствах (17,60 тис. га), на землях запасу, резервного фонду та землях загального користування місцевих рад (49,55 тис. га), за постійними лісокористувачами не закріплені.

Загальна площа лісового фонду Донецького обласного управління лісового та мисливського господарства становить 129,65 тис. га (10 підприємств), з них 76,18 тис. га (5 підприємств) розташовані на території, підконтрольній українській владі, в тому числі лісові землі 69,5 тис. га, вкриті лісом, площа яких складає 59,8 тис. га.

Розроблення Програми зумовлене комплексом екологічних, лісівничих, економічних, організаційних, господарських та матеріально-технічних проблем, які обмежують можливості розвитку лісового господарства та захисного лісорозведення в поточний момент і в найближчій перспективі прогнозовано зумовлять суттєве подальше погіршення стану лісів та втрати частини притаманних їм функцій.

Основними причинами виникнення проблем є:

- 1) відсутність фінансування з державного бюджету протягом 2016-2018 років;
- 2) недостатнє направлення коштів на розвиток лісового господарства регіону, яке має обмежені можливості мобілізації власних коштів від лісокористування;
- 3) недосконалість та неузгодженість законодавчої бази в питаннях землекористування, відводу земель, лісокористування та охорони навколишнього природного середовища;
- 4) надмірне податкове навантаження, яке не враховує довгостроковості лісовирощування та екологічної цілеспрямованості лісорозведення і лісовідновлення в степових регіонах;
- 5) багатовідомча система управління лісами, за якої на половині площі лісового фонду регіону лісогосподарська діяльність не ведеться або проводиться безконтрольно, без обов'язкових заходів охорони, лісозахисту, лісовідновлення тощо;
- 6) природно-історична динаміка формування лісового фонду (створення переважаючої частини лісів в стислі терміни), несприятливі умови лісовирощування, періодичні природно-кліматичні аномалії;

7) зростання техногенного навантаження на лісові екосистеми, відсутність моніторингу лісів.

До головних проблем лісового господарства і захисного лісорозведення області належать:

1) недостатня координація дій місцевих органів влади, інших галузевих регіональних структур по плануванню і створенню захисних насаджень і веденню лісового господарства;

2) низька загальна лісистість території, зокрема недостатня кількість насаджень в гідрографічній мережі, на землях сільськогосподарського призначення, в зелених зонах населених пунктів;

3) недостатній обсяг лісівничого догляду в лісах основних постійних лісокористувачів (лісогосподарські підприємства Донецького обласного управління лісового та мисливського господарства, Національний природний парк «Святі Гори»), відсутність або безсистемність лісогосподарських заходів в решті лісів. Як наслідок, в лісовому фонді висока частка низькостовбурного господарства;

4) низький рівень розвитку лісонасінневої та лісорозсадницької бази;

5) висока вразливість лісів лісовими пожежами та іншими пошкодженнями, зумовлена особливостями їх розташування і користування. Напружений санітарний стан лісів, наростання кількості осередків та чисельності шкідників і хвороб;

6) незадовільний стан та загроза втрати агролісомеліоративної частини лісового фонду області при високому рівні сільськогосподарського використання і розораності території та надзвичайній інтенсивності ерозійних процесів;

7) незадовільна породна структура лісів. Понад третину лісових насаджень створено з другорядних та недовговічних порід;

8) несприятлива вікова структура та старіння лісів. Переважають середньовікові та пристигаючі насадження – їх частка перевищила 70 %. До критичної межі збільшився відсоток стиглих та перестійних лісів (в тому числі

і в природно-заповідному фонді), які через загрозу розпаду потребують термінового та якісного лісовідновлення. В лісах державного лісового фонду до стиглих та перестійних належать понад 40 % низькостовбурних дубових, більше половини ясневих та понад 80 % акацієвих деревостанів;

9) всихання лісів, пов'язане із зростанням посушливості клімату і досягненням насадженнями природної стиглості. Різке падіння товарних якостей та вартості деревного ресурсу у всихаючих, стиглих та перестійних лісах;

10) негативні наслідки слабого матеріально-технічного забезпечення створення лісових культур для їх приживлюваності та подальшого росту. Відсутність спеціалізованої техніки та обладнання для проведення лісомеліоративних робіт на еродованих, порушених землях, невіддях, ярах, балках, берегах річок тощо.

РОЗДІЛ III.

Завдання Програми

Основними завданнями Програми є:

- 1) визначення головних напрямів розвитку лісового господарства регіону;
- 2) ліквідація негативних наслідків в лісах, які виникли в результаті проведення на території області антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил;
- 3) встановлення основних показників розвитку лісового господарства на період 2018 – 2022 роки;
- 4) забезпечення сталого розвитку лісового господарства на науково-обґрунтованій основі;
- 5) нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісів;
- 6) вдосконалення системи та підвищення ефективності управління лісовим господарством регіону.

До пріоритетів лісової політики відносяться:

- 1) забезпечення екологічно орієнтованого та комплексного використання лісових ресурсів з урахуванням їх природоохоронного значення, перегляд принципів розподілу лісів за економічним і господарським значенням залежно від виконуваних ними функцій, удосконалення системи лісокористування (вік, види, способи рубок та їх планування);
- 2) збереження та розширення агролісомеліоративного комплексу, відновлення роботи агролісомеліоративних служб, інвентаризація полезахисних лісосмуг та інших протиерозійних насаджень, закріплення їх за землекористувачами;
- 3) попередження економічних та екологічних втрат від всихання, перестійності, розладнання, пошкодження лісостанів. Своєчасне та ефективне використання лісосировинних ресурсів на кінцевих стадіях вирощування лісів;

4) покращення якості та екологічної ефективності лісів, оптимізація їх товарної, видової і вікової структури шляхом забезпечення всіх категорій насаджень регламентним лісівничим доглядом;

5) створення сучасної лісонасінневої та лісорозсадницької бази, застосування в якості головних порід при створенні нових лісів дуба та сосни, за довговічністю, стійкістю та продуктивністю найбільш придатних для місцевих умов.

Розвиток лісового господарства Донеччини здійснюється за такими головними напрямками:

1) підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісових насаджень;

2) нарощування природоохоронного потенціалу лісів, збереження біологічного різноманіття лісових екосистем;

3) підвищення стійкості лісових екосистем до впливу негативних факторів навколишнього природного середовища, зростаючого техногенного навантаження, змін клімату;

4) посилення державного контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів;

5) покращення наукового забезпечення, удосконалення системи лісовпорядкування, інвентаризації і моніторингу стану лісів на основі сучасних технологій;

6) вдосконалення матеріально-технічної бази лісового господарства;

7) покращення кадрового забезпечення та посилення соціального захисту працівників лісового господарства.

РОЗДІЛ ІV.

Шляхи виконання Програми

Програма виконується поетапно.

На першому етапі реалізації Програми (2018-2020 роки) передбачається досягти зменшення негативних наслідків техногенного впливу на лісові насадження, поліпшення стану якісного складу лісів, посилення екологічних функцій та підвищення їх продуктивності.

На другому етапі (2020-2022 роки) планується нарощувати обсяги робіт з захисного лісорозведення, лісовідновлення, лісозахисту та лісоохорони.

4.1. Лісорозведення та лісовідновлення

Програмою передбачається розширення лісорозведення на території області. Так, на період до 2022 року заплановано посадити за рахунок державної підтримки, місцевих коштів та коштів підприємств 0,56 тис. га нових лісів.

Програмою передбачається покращення лісонасінневої справи з використанням методів вирощування з закритою кореневою системою, методів селекції, повне забезпечення власним садивним матеріалом та підвищення якості лісових культур.

Лісовідновлення планується виконати на площі 2,6 тис. га переважно шляхом створення лісових культур. Природне поновлення буде застосовуватись за наявності відповідних умов.

Заходи щодо створення захисних лісових насаджень (заліснення невідь, малопродуктивних, деградованих, порушених земель тощо) в першу чергу спрямовані на охорону навколишнього природного середовища, подолання таких дестабілізуючих факторів, як ерозія ґрунтів та виснаження річок. Лісорозведення та лісовідновлення в цілому орієнтовані на збільшення площ біологічно стійких та високопродуктивних насаджень.

4.2. Охорона і захист лісів

Програмою передбачено посилення функцій і ролі державної лісової охорони, дієвий контроль лісокористувачів та уповноважених органів щодо охорони і захисту лісів.

Програмою заплановано проведення протипожежних профілактичних та запобіжних заходів, зокрема таких, як створення протипожежних розривів та мінералізованих протипожежних смуг, оновлення засобів зв'язку та протипожежної техніки. Передбачається зменшити кількість випадків пожеж та їх шкодочинність за рахунок дієвої профілактики в лісах, що належать до зони посиленого ризику виникнення верхових і низових пожеж, яка на сьогодні в області складає близько 30 тис. га. Втрати площ лісів від пожеж, які щорічно складають в середньому 20 га, планується знизити в 2 – 2,5 рази за рахунок поліпшення матеріально-технічного оснащення лісогосподарських підприємств.

Лісозахисні заходи буде направлено на своєчасне виявлення та ліквідацію осередків шкідників та хвороб. Також, передбачається попередити масове розширення осередків шкідників і хвороб та стабілізувати санітарний стан лісів, широко впровадити в лісогосподарську практику екологічно безпечні засоби і методи боротьби з шкідниками і хворобами. Щорічні обсяги проведення заходів боротьби з шкідниками лісу планується стабілізувати на рівні 1000 га.

4.3. Рубки, пов'язані з веденням лісового господарства, та інші рубки

Рубки є одним із найважливіших лісогосподарських заходів, спрямованих на формування високопродуктивних і стійких лісостанів з високими екологічними і захисними функціями. Ліси степової зони потребують посиленого лісівничого догляду.

Програмою передбачено відновити повний комплекс лісівничих заходів догляду.

В основу проведення всіх видів рубок покладено дотримання принципів безперервного, невиснажливого і раціонального використання лісових ресурсів, відтворення високопродуктивних стійких насаджень з покращеними екологічними функціями.

4.4. Агролісомеліоративний комплекс

Агролісомеліоративний комплекс, під захистом якого знаходиться більше половини земель сільськогосподарського призначення, є важливою складовою лісового фонду області (31,5 % від загальної площі лісів). Різка падіння його ефективності чи втрата ставить під загрозу як продовольчу (товарне сільгоспвиробництво), так і екологічну (захист довкілля) безпеку регіону.

За умови законодавчого визначення на державному рівні статусу і підпорядкування захисних лісових насаджень на сільськогосподарських землях, пропонується відновлення агролісомеліоративних служб, закріплення насаджень за землекористувачами, проведення їх інвентаризації, обліку та лісовпорядкування.

4.5. Екологічне лісокористування

Передбачається, що реалізація програмних заходів з лісорозведення та покращення якості лісів сприятиме розширенню екологічних функцій лісокористування та підвищенню еколого-економічної ефективності прижиттєвого використання насаджень для регулювання клімату, охорони ґрунтів і вод, очищення атмосферного повітря, продукування кисню, депонування вуглецю, рекреації тощо.

Заплановано істотно розвинути рекреаційну та туристичну інфраструктуру в лісах на основі цільової організації і поліпшення угідь та ведення лісового господарства з використанням природозберігаючих технологій.

4.6. Вдосконалення правовстановлюючої бази, лісовпорядкування і моніторинг стану лісів

Для підвищення ефективності реалізації регіональної лісової політики Програмою передбачається вдосконалення правовстановлюючої бази, лісовпорядкування та організація регіональної системи моніторингу стану лісів, що підвищить ефективність лісоуправління і ведення лісового господарства.

Першочергово лісокористувачами оформлюється документальна база щодо посвідчення права постійного користування лісами та матеріали відводу земель для лісорозведення. В лісах підприємств Донецького обласного управління лісового та мисливського господарства планується вдосконалення безперервного лісовпорядкування шляхом поступового переходу на сучасні геоінформаційні технології й, відповідно, підвищення якості обліку стану і ресурсів лісів.

Для проведення систематичних спостережень за станом лісів регіону та оцінки й аналізу динаміки лісових екосистем передбачається створення регіональної системи моніторингу лісів.

Комплексна постійно оновлювана та актуалізована інформація буде використовуватись для екосистемного управління лісами, об'єктивної оцінки стану довкілля, своєчасного і науково обґрунтованого коригування регіональної лісової політики та стратегічних напрямків розвитку лісового господарства.

Ці заходи мають сприяти підвищенню точності та оперативності інформації щодо ресурсного та екологічного стану, поліпшенню планування і контролю лісогосподарської діяльності, прогнозування росту і змін стану лісів.

РОЗДІЛ V.

Ресурсне забезпечення

Фінансове забезпечення заходів, передбачених Програмою, проводиться за рахунок коштів держаного, обласного, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством (власні кошти лісогосподарських підприємств Донецького обласного управління лісового та мисливського господарства).

Обсяг ресурсів, які планується залучити на виконання Програми, складає 133001,50 тис. грн., у тому числі з:

державного бюджету – 20317,09 тис. грн.;

обласного бюджету – 25000 тис. грн.;

місцевих бюджетів – 401,3 тис. грн.;

інших джерел – 87283,1 тис. грн.

РОЗДІЛ VI.

Напрямки і заходи Програми

Для реалізації Програми визначено завдання та заходи, джерела та обсяги фінансування, які наведено у додатку 1.

РОЗДІЛ VII.

Очікувані результати

Виконання Програми сприятиме реалізації державної політики в сфері лісового господарства та охорони природи, переведенню лісового господарства на засади сталого розвитку, підвищенню ефективності управління лісами, збереженню біорізноманіття, наростанню еколого-економічного потенціалу лісів регіону.

В результаті виконання заходів Програми буде забезпечено застосування сучасних методів відновлення і вирощування лісів та

раціональне використання їх різноманітних функцій, вдосконалення системи лісовпорядкування, інвентаризації і моніторингу стану насаджень, дієвий науковий супровід ведення лісового господарства.

За рахунок покращення якісного складу лісів зросте їх продуктивність – середній запас та поточний приріст запасу зростуть в 1,2 рази. При цьому суттєво зменшиться частка низькостовбурної секції господарства, покращиться породна структура лісостанів. Для оптимізації вікової структури лісів розпочнеться цілеспрямоване науково обґрунтоване лісовідновлення. Санітарний стан лісів значно покращиться.

За рахунок поліпшення водорегулюючих, ґрунтозахисних, рекреаційних та інших корисних властивостей лісів буде суттєво покращено стан довкілля Донеччини. Обсяги вилучення шкідливих емісій та пилу з атмосфери, депонування вуглецю зростуть в 1,1 – 1,2 рази. Покращиться стан гідрографічної мережі, збільшиться кількість лісів зелених зон населених пунктів. На землях, де будуть створено нові ліси, припиниться вітрова та водна ерозія. Зменшиться загроза подальшої деградації земель сільськогосподарського призначення, де на кінець реалізації Програми прогнозується стабілізація екологічної ситуації, зменшення втрат гумусу і започаткування процесів відновлення родючості ґрунтів.

В цілому Програма сприятиме більш повному задоволенню потреб суспільства в екологічних та сировинних ресурсах лісу, підвищенню біокліматичного потенціалу території і оздоровленню навколишнього природного середовища.

РОЗДІЛ VIII.

Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організаційне забезпечення виконання Програми покладається на Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства, координація – на департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, контроль – на заступника голови облдержадміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Контроль виконання Програми передбачається за такими напрямками:

1) виконавці Програми, щоквартально, до 15 числа місяця, наступного за звітним, та щороку до 01 лютого інформують Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства про хід виконання Програми, яке в свою чергу до 01 березня інформує облдержадміністрацію та Державне агентство лісових ресурсів України, про виконання планових завдань і заходів за рік, що минув;

2) Програмі надається статус пріоритетної і відповідні розділи «Ліси Донеччини» обов'язково включаються до планів соціально-економічного розвитку міст та районів області;

3) інформація про хід виконання Програми відповідним розділом публікується в щорічній доповіді департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації про стан навколишнього природного середовища. Крім того, через місцеві засоби масової інформації здійснюється інформування громадськості про стан лісового господарства та виконання Програми.

Предбачається щорічне коригування Програми. При цьому зменшення обсягів запланованих робіт не допускається, а заходи з лісорозведення та покращення якості лісів, не враховані Програмою, включаються до неї на подальших етапах реалізації.

Додаток 1
до Регіональної програми "Ліси
Донеччини" на 2018-2022 роки

Завдання та заходи програми на 2018 - 2022 роки

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання та витрат	Одиниця виміру	Джерела фінансування	Очікувані результати					РАЗОМ
				2018	2019	2020	2021	2022	
1. Підвищення рівня лісистості	виконання робіт зі створення захисних лісових насаджень та полезахисних лісових смуг на землях, які не зайняті лісом (деградованих, малопродуктивних тощо)	тис. га	X	0,08	0,105	0,125	0,125	0,125	0,56
		тис.грн.	державний бюджет	0,59	0,776	0,826	1042	1163	2207,2
			обласний бюджет						
			місцевий бюджет						
			інші джерела						
2. Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів, забезпечення ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку	площа земель, на яку необхідно оформити правостановлюючі документи (крім земель для лісорозведення)	тис. га	X	0,4	1,255	1,211	1,213	1,187	5,266
		тис.грн.	державний бюджет	158	163	175	175	175	846
			обласний бюджет						
			місцевий бюджет						
	інші джерела								
	створення лісових культур, сприяння природному відновленню лісів	тис. га	X	0,543	0,846	0,573	0,323	0,323	2,608
		тис.грн.	державний бюджет	2000	4200	200			6400
			обласний бюджет						
			місцевий бюджет						
	інші джерела		2286	1882	2004	2188	2235	10595	
	площа лісів, на якій проведено рубки догляду за лісом та рубки формування і оздоровлення лісів	тис. га	X	1,3481	1,3051	1,3512	1,4112	1,4263	6,8419
		тис. куб.метрів	X	47,194	44,147	44,699	45,258	43,98	225,28
	тис.грн.		державний бюджет						
обласний бюджет									
місцевий бюджет									
інші джерела		6926,844	7419,878	8311,154	9264,324	10303,5	42226		
кількість підприємств та організацій, що займаються веденням лісового господарства	одиниць	X	5	5	5	5	5	5	

3. Підвищення стійкості лісових екосистем, охорона і захист лісів	здійснення лісозахисних заходів, зокрема проведення лісопатологічних обстежень, винищувальних робіт в осередках шкідників і хвороб	тис. га	X	24,8	12,8	22,9	13	23,2	96,7
		тис.грн.	державний бюджет	784,8	21,8	572,9	22	698,1	2099,6
			обласний бюджет		210	150	150	210	720
			місцевий бюджет						
	протяжність створених протипожежних розривів, мінералізованих смуг, що доглядаються	тис. км	X	2,403	3,053	3,203	3,213	3,203	15,075
		тис.грн.	державний бюджет	170	247,7	277	292,8	301,8	1289,3
			обласний бюджет						
			місцевий бюджет	30	29,5	29,8	31	31	151,3
	Забезпечення охорони лісів від пожеж (утримання відомчої пожежної охорони, лісових пожежних станцій, гасіння лісових пожеж, протипожежне облаштування лісів)	тис.га	X	74	74	74	74	74	370
		тис.грн.	державний бюджет	1147	1352,2	1491,2	1651,8	1832,8	7475
			обласний бюджет						
			місцевий бюджет						
4. Відтворення, охорона і раціональне використання мисливської фауни	обсяг середніх витрат на 1 тис. гектарів мисливських угідь, пов'язаних з охороною і відтворенням мисливських тварин	грн.	інші джерела	2899	3000	3300	3800	4100	17099
	кількість диких копитних тварин у мисливських угіддях	тис. голів	X	2,825	3,39	3,898	4,287	4,715	19,115
5. Заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством (пункт 50 постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 (далі - постанова № 1147))	Придбання матеріально-технічних засобів	одиниць	X		3	3	1		7
		тис.грн.	державний бюджет						
			обласний бюджет		1200	200	400		1800
			місцевий бюджет						
6. Будівництво, розширення та реконструкція розплідника для розведення диких звірів з метою їх розселення в природному середовищі	Будівництво розплідника для розведення диких звірів	одиниць	X						
		тис.грн.	державний бюджет						
			обласний бюджет						
			місцевий бюджет						
		інші джерела							

7. Будівництво, обладнання, реконструкція і розширення приміщень, призначених для проведення науково-дослідних робіт, пропаганди природоохоронних знань і створення експозицій, а також інших об'єктів (майстерень, мостів, доріг, стежок, огорож і вольєрів) пункт 57 постанови № 1147	Придбання альтанок	одиниць	X		5	5			10	
		тис.грн.	державний бюджет							
			обласний бюджет		150	150				300
			місцевий бюджет							
			інші джерела							
8. Ліквідація негативних наслідків техногенного впливу на лісові насадження (пункт 45 постанови № 1147)	придбання пожежних автомобілів та іншої пожежної техніки, засобів пожежогасіння та зв'язку	одиниць	X		5	5	1	2	13	
		тис.грн.	державний бюджет							
			обласний бюджет		3015	3015	8000	1000	15030	
			місцевий бюджет							
	інші джерела									
	придбання лісокультурної та лісогосподарської техніки	одиниць	X				5	7	12	
		тис.грн.	державний бюджет							
			обласний бюджет				4000	1500	5500	
			місцевий бюджет							
	інші джерела									
	придбання Field Maps	одиниць	X		1		1		2	
		тис.грн.	державний бюджет							
обласний бюджет				500			500		1000	
місцевий бюджет										
інші джерела										
9. Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду (пункт 60 постанови № 1147)	придбання інформаційно-охоронних знаків, межових знаків, інформаційних щитів	одиниць	X		100	100			200	
		тис.грн.	державний бюджет							
			обласний бюджет		200	200			400	
			місцевий бюджет							
інші джерела										
10. Підвищення ефективності управління лісовим господарством	площа, на якій проведене базове лісовпорядкування	тис. га	X	50,6	28,2		0	0	78,8	
	площа, на якій проведене безперервне лісовпорядкування	тис. га	X	46,5	58,071	58,071	76,471	58,071	297,18	
	площа, на якій проведена інвентаризація лісів	тис. га	X							
	площа, на якій ведеться державний облік лісів	тис. га	X							
	площа, на якій проведене впорядкування мисливських угідь	тис. га	X							
	адміністративні та загальногосподарські витрати	тис.грн.	державний бюджет							
інші джерела				1300	1430	1573	1730	1903	7936	

11. Покращення наукового та кадрового забезпечення розвитку галузі лісового господарства	кількість проведених наукових досліджень	одиниць	X		1		1		2
	кількість проведених прикладних досліджень	одиниць	X	1	1	1	1	1	5
	кількість осіб, які закінчили курси підвищення кваліфікації	осіб	X						
12. Забезпечення розвитку міжнародного співробітництва у галузі лісового господарства	кількість заходів, проведених міжнародними лісівничими організаціями, у яких взято участь	заходів	X		1		1		2
13. Забезпечення розвитку рекреаційної та туристичної інфраструктури, провадження еколого-просвітницької діяльності	забезпечення розвитку в лісах рекреаційної та туристичної інфраструктури, створення рекреаційно-просвітницьких об'єктів	одиниць	X						
		тис.грн.	інші джерела	200	250	300	300	300	1350
	кількість учнівських лісництв	одиниць	x	7	10	12	14	16	59
14. Розвиток приватного лісорозведення	підтримка малого та середнього підприємництва з питань лісорозведення та лісовідновлення	проектів	x	1					1
		тис.грн.	обласний бюджет	250					250
			місцевий бюджет	250					250
РАЗОМ ЗА ПРОГРАМОЮ		тис.грн.	державний бюджет	4260,39	5985,48	2716,93	3183,60	4170,70	20317
			обласний бюджет	250,00	5275,00	3715,00	13050,00	2710,00	25000
			місцевий бюджет	280,00	29,50	29,80	31,00	31,00	401,3
			інші джерела	14833,14	15391,88	17073,15	19087,32	20897,60	87283
УСЬОГО, тис.грн				19623,53	26681,85	23534,88	35351,92	27809,30	133001